

Retninger; de skulle yderligere suppleres. Altsaa, alle Byer, der have Baner, skulle have flere. Esbjerg er omtrent den eneste By, som ikke maa faa en Jernbane. Esbjerg er villig til at yde sine Bidrag, vil være med til at fremme Baneanlæg, fordi Byen fuldt og klart erkender — ligesom dens Repræsentant —, at Baneudviklingen er et af de vigtigste Momenter til Udviklingen af aandelige og materielle Fremskridt i vort Land. Og Baner ere jo for Resten ogsaa billigere end Landeveje; de bære jo dog sig selv, Landevejene forlange Tilskud hvert evige Aar.

Ja, jeg kan kun beklage, at Banekommissionen har stillet sig saaledes. Jeg er temmelig sikker paa, at Generaldirektøren fortryder, at han gik med Kommissionens Flertal. Jeg tror, jeg har Støtte i ham, naar jeg siger: Lad os faa den midtjydske Bane til Esbjerg, og jeg haaber, at hele Tinget vil tage denne Sag under nøje Overvejelse og navnlig undersøge, om der kan findes en eneste Fordel for Befolkningen og Banen ved at gaa til Bramminge. Det eneste Sted, som kan have Fordel deraf, er Bramminge Stationsby; det er en Selvfølge, at den har Fordel deraf. Alle andre Steder søger man dog at hjælpe Byerne til at bestaa og bekæmpe denne Konkurrence fra Stationsbyerne, men her gør man alt for at skabe en ny By, konkurrerende med Esbjerg og andre Byer. Her vil jeg nævne Ribe. Det er jo en fuldstændig Misforstaaelse, at det skulde være en Fordel for Ribe, at Banen kommer til Bramminge; thi jo mere man gør for at udvikle Bramminge Stationsby, desto sikrere tager den selvfølgelig alt det Opland, som tilhører Ribe.

Nej, det, der bevirker, at man ikke vil gaa den eneste naturlige og den billigste Vej med denne Bane, er som sagt Jalousien rundt omkring fra alle de Byer, der se en Konkurrent i Esbjerg, der i denne By se en Konkurrent til deres hidtidige Stilling paa Handelens Omraade, idet Esbjerg optager Konkurrencen vester fra; og det er jo som sagt betegnende, at de skulle alle sammen ind til den midtjydske Bane, de faa alle sammen Ret til at anlægge Privatbaner ind til den; ja det er for dem alle sammen af største Vigtighed, at Vejen til Esbjerg bliver saa lang som mulig; desto vanskeligere bliver nemlig Konkurrencen for Esbjerg. Men paa den anden Side vil jeg sige, at Esbjergs Befolkning er en saa energisk og dygtig Befolkning, at selv om man lægger den alle mulige Hindringer i Vejen, saa skal den nok kæmpe sig op og

komme til at indtage den Plads i vor Samfundsudvikling, der tilkommer den. Som sagt, jeg henstiller til den højtærede Minister og til det Udvalg, som faar med Sagen at gøre, at tage dette under alvorlig Overvejelse og navnlig overveje, hvilke Udgifter og Bekostninger der kan spares ved at gaa til Esbjerg frem for til Bramminge, og endelig overveje den uhyre store Fordel, det vil være for hele Befolkningen, som skal benytte denne Bane, at den gaar den direkte Vej i Stedet for en Omvej, der kun kan skade og ikke gavne noget som helst Menneske.

Jeg vil dernæst gøre den Bemærkning, at det forekommer mig, at man burde søge at komme længere ned med Kommunitilskuddet til disse Baner her inde i det indre Jylland, hvor Egnene ere tyndt befolkede og Jordbruget er mindre rentabelt end i andre Egne.

Med Hensyn til Forslaget om, at Staten skal have Andel i den Værdistigning, som fremkommer ved Baneanlæg, saa er det naturligvis et meget rigtigt Princip, men jeg anser det for umuligt teoretisk at forme det saaledes, at det er retfærdigt, og i Praksis anser jeg det for aldeles umuligt. Jeg ved ikke, hvor langt man vil gaa fra en Bane ud i Landet for at finde, hvor Værdistigningen har fundet Sted, og jeg finder det urimeligt, at vi nu, da vi skulle til at anlægge Baner i de fattige Egne, komme og sige: Nu skulle I af med noget af Profiten — medens man andet Steds har liggende de rige Egne, som have taget det hele selv uden at yde Statskassen det allermindste. Jeg har en Gang stillet et Forslag i saa Henseende, det var ved Behandlingen af Skattelovene. Da stillede jeg et Forslag, hvorved Staten vilde faa af al Ejendom over hele Landet fuldt ud en Part af dens Værdistigning og tilsidst rimeligvis Halvdelen af Ejendommenes Værdi. Det kunde jeg ikke faa gennemført; det var imidlertid et rigtigt Princip. Men skulle vi have en saadan Andel i Værdistigningen, saa forekommer det mig nok, at vi skulle have det overalt. Hvorfor skal f. Eks. en By, der faar Garnison, ikke give Værdistigningsskat af sine Grunde, da Byens Ejendomme dog stige i Værdi; ellers vilde de jo ikke alle sammen have Garnison. Hvorfor skal en By, der faar bygget et Slot som Kristiansborg og en ny Banegaard som her i København, ikke betale en Del af Værdistigningen til Staten? Det vil man ikke. Men derimod siger man til disse stakkels fattige Egne, der ligge midt i Jylland, nu